

راهنمای ساده‌ی تدریس نگارش انگلیسی

نویسندگان:

دکتر مجید فتاحی پور

(دکتری آموزش زبان از دانشگاه UWE بریستول انگلستان)

با همکاری

مژده طهماسبی

(دانشجوی دکتری آموزش زبان انگلیسی)

سرشناسه	فتاحی پور، مجید، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	Fatahipour, Majid
مشخصات نشر	راهنمای ساده‌ی تدریس نگارش انگلیسی / نویسندگان مجید فتاحی پور، مژده طهماسبی.
مشخصات ظاهری	ارومیه: روهان، ۱۳۹۹.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۹۷۷۹۵-۷-۶
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
موضوع	زبان انگلیسی -- نگارش علمی و فنی -- راهنمای آموزشی
موضوع	English language -- Technical writing -- Study and teaching
موضوع	زبان انگلیسی -- راهنمای آموزشی
موضوع	English language -- Study and teaching
شناسه افزوده	طهماسبی، مژده، ۱۳۵۸ -
رده بندی کنگره	۱۴۷۵ PE
رده بندی دیویی	808/066
شماره کتابشناسی ملی	۷۵۴۲۲۲۳

www.ketab.ir

عنوان کتاب: راهنمای ساده‌ی تدریس نگارش انگلیسی
 نویسندگان: دکتر مجید فتاحی پور - مژده طهماسبی
 شابک: 978-622-97795-7-6
 تیراژ: 350 جلد
 چاپ اول: تابستان 1400
 قیمت: 50000 تومان
 طراح جلد: جمال سرور ناشر: روهان
 آدرس: ارومیه - خیابان خیام جنوبی (سنگفرش) - مجتمع اخوان - طبقه 2 - واحد 27 - تلفن: 09175723447

حق چاپ محفوظ است

پیش‌گفتار :

امروز اهمیت تمرین و ممارست برای بهبود نگارش به زبان بین‌المللی (انگلیسی)، بر کسی پوشیده نیست. هرچند می‌توان درباره‌ی جایگاه نگارش و زبان انگلیسی، بسیار سخن‌ها گفت. از همین نخستین بند، بهتر است که سخن را کوتاه کنم؛ زیرا نقش آن در رشد حرفه‌ای فرد و اجتماع، آشکار و روشن است و بسیار در کتاب‌های دیگر هم گفته‌اند و از این روی به پیچیدگی‌های مهارت نگارش با رویکردهای گوناگون نیز پرداخته‌اند و از کتاب درسی تا خودآموز برای زبان‌آموزان، نقش‌آفرینی کرده‌اند. حال اگر بنا را بگذاریم که این کتاب با سخنی نو آغاز کند، شاید بتوان گفت، در ژانرهای ساده‌ی نگارش و به شکلی دوزبانه، کمتر مطلبی بتوان یافت که رویکردی هم‌افزا بین معلم و شاگرد و موضوعات روز را در بر داشته باشد. کتابی که روی سخنش با معلمان و فراگیران، توأمان باشد. بیایید با یک مقایسه آغاز کنیم:

پارک دوئل در آزمون گواهی‌نامه‌ی رانندگی، تمرین بسیاری می‌طلبد و به واقع برای فراگیر پیچیده است؛ اما اگر بتوان با نشانه گذاشتن مثلث پنجره‌ی عقب و تنظیم با زاویه ای از نگاه در آینه، آموزش این مطلب را ساده کرد، کمک بزرگی در فرآیند یادگیری و جهت‌دهی به تمرین‌های بعدی نوآموز می‌شود؛ البته نحوه‌ی ساده کردن آموزش پارک دوئل هم نوعی مهارت می‌طلبد که حاصل تجربه و آموزش است. در مثال، مناقشه نیست و به همین قرینه امید داریم که تفکر و ممارست در زمینه‌ی نحوه‌ی تدریس نگارش، هم اعتماد به نفس بیشتر در تدریس و هم مهارت بیشتر در نگارش به زبان خارجی را به معلمان و شاگردان هدیه کند.

چرا نگارش زبان انگلیسی؟ می‌دانیم زبان بین‌المللی از نیمه‌های قرن بیستم تاکنون انگلیسی بوده است و به گواه صاحب‌نظران در آینده‌ی قابل پیش‌بینی نیز در بر همین پاشنه خواهد چرخید؛ اما از میان مهارت‌های زبان انگلیسی؛ یعنی مهارت گفتار، شنیدار،

خواندار (خوانش) و نگارش، مهارت نگارش از قدیم یک مهارت دانشگاهی خاص به شمار رفته و از اهتمام به آن در محیط‌های متنوع غفلت شده است. گواه این غفلت همین بس که از کتاب‌های درسی گرفته تا آزمون‌های بین‌المللی، نگارش به انگلیسی، در انتهای مطالب و پرسش‌ها جایگذاری شده است. درحالی‌که جایگاه نگارش در به دست آوردن جایگاه‌های شغلی و تحصیلی، تردیدناپذیر است.

به مدد تجربه‌ی سالیان تدریس در مدارس و مؤسسات علمی و دانشگاه‌های گوناگون دریافته‌ام که نگارش به انگلیسی، هم به نویسنده در حین نوشتن، حس قدرت می‌بخشد و هم در عمل، به قدرتمند شدن فرد در آینده کمک می‌کند. شاید به عنوان مخاطبی که خود دستی بر آتش دارید، قانع شده باشید و حدس می‌زنم که در ذهنتان می‌پرسید، از کجای این همه مطالب گسترده، بایست تمرین مهارت را آغاز کرد؟ پس سخن کوتاه می‌کنم؛ زیرا به زعم نگارنده و نظر نویسندگان پُرکار که سراغ دارم، بهترین توصیه همیشه این بوده است که به زبان‌آموزان کمک کنید تا با فعالیت‌های دم دستی، دست به قلم شوند و خودتان نیز به عنوان معلم نگارش، مطالب را از هرآنچه همان لحظه طلب می‌کند، آغاز کنید و از واژه‌های ساده و گویا بهره ببرید. اصولاً سعی نکنید، قلمبه سلمبه بنویسید؛ چون کسی در این زمانه‌ی پیچ در پیچ، سچیدگی بیشتر، استقبال نمی‌کند و از ابهام خودساخته در نگارش، خوشش نمی‌آید. هرچند اغلب مسایل علوم انسانی را به فرمول، تقلیل نمی‌دهند؛ ولی اگر دنبال یک فرمول ساده هستید، بهترین روش فرآیندی برای آغاز نگارش، در این سه مرحله نهفته است:

نگارش → تفکر → مطالعه

اگر یک ساعت را به سه قسمت مساوی تقسیم کنیم، بیست دقیقه تمرکز بر هر کدام می‌تواند محتوایی متعادل و متعالی بیافریند. با تمرین مداوم، کم‌کم داستان و قصه‌ای برای نگارش خودتان و شاگردانتان پیدا می‌کنید. ایده‌های ارزشمند، پس از خواندن گسترده‌ی مطالب، به ذهن می‌رسد و پس از سازماندهی فکری و تعمق هرچند کوتاه، پخته می‌شود و در قالب جملاتی به مرحله‌ی عمل می‌آید. پس برای تدریس نگارش، از دانشجو بخواهید که مطلبی در همان ارتباط را بخواند (درباره‌ی رابطه‌ی خواندن و نوشتن، تحقیقات بسیاری شده و جایگاهی ویژه در مجلات پژوهشی یافته است).

این الگو مطابق روش تدریس فرآیندی (پراسس) هم قابل شرح و بسط است که طرحش مجالی دیگر می‌طلبد و همین بس که اشاره شود، وقتی نگارش به مراحل چندگانه‌ای تقسیم شود، فرآیند لذت‌بخش و اثربخش‌تری به لحاظ نتیجه خواهد بود. نگارش انگلیسی به مراحل، چون طوفان مغزی یا اوت لاین و طرح نخستین، سازماندهی مطالب در چرکنویس، دست بردن به قلم و مرحله‌ی اصلی نگارش، مراحل پسین، چون اصلاح دستوری و واژگانی، بازنگری کلی و ویرایش متنی و صوری، بسط داده می‌شود و راهنمایی برای طی کردن فرآیند نگارش، ارائه می‌شود که ممکن است، شامل برخی از مواد اضافی، نمونه‌ها، پرسش و تمرین‌ها باشند.

زمان سؤال، مانند استراحت است که به برخی سؤالات متداول در هر موردی پاسخ می‌دهد. سرانجام زمان تمرین، شامل تمرین‌های مختلف برای تثبیت آنچه مورد بحث قرار گرفت، فرا می‌رسد. زبان‌آموزان ممکن است که ابتدا در نوشتن متن توصیفی خیلی کم بنویسند و به حداقل‌ها بسنده کنند؛ اما با استفاده از استراتژی‌های تدریس، مانند تفکر + همراه یافتن + سهیم شدن، می‌توانید مشکل را برطرف کنید (بر اساس مطالعه‌ی سیوریان، 2013).

بگذارید که این مراحل نیز مرحله به مرحله، تمرین و آموخته شود. بنابراین از یک نکته ی ساده آغاز کنیم. اگر شاگرد شما تا به مرحله‌ی نوشتن به زبان انگلیسی فکر کرده؛ ولی چیز خاصی ننوشته است، حدس می‌زنم که لاف‌ل یکی از این چهار جمله را در ذهن، مرور کرده است:

I know about writing.

I can write.

I will write.

I am writing.

ظاهر این جملات با باطنشان متفاوت است. معنای ذهنی این جمله‌ها را در ستون دوم جدول زیر نوشته‌ام. حالا شما نیز با من به جدول، نیک بنگرید و حدس بزنید که کدام